

מדריך טיפוס בפארק תמנע

אזהרה

המידע במדריך זה נאסף ממטפסים רבים ויתכן שהוא מכיל שגיאות. גבתי המסלולים המתוארים הם הערכה בלבד. אל תסמוך על המדריך – הפעל שיקול דעת עצמאי. אין לראות במדריך זה המלצה לטפס בתמנע ככלל, או במסלול כלשהו באתר. הטיפוס בתמנע מתאים למטפסים מנוסים בלבד. זה איננו מקום טוב להתחיל לטפס\להוביל. כידוע לך, טיפוס באופן כללי ובתמנע בפרט הוא מסוכן. הטיפוס באתר הוא באחריותך בלבד.

כללי

הגישה לפארק תמנע היא מכביש הערבה (כביש 90), כעשרים דקות נסיעה צפונה מאילת. התשלום בכניסה הוא בסך 39 ₪ לפני הנחות. הפארק נוח מאד למטפסים. יש אתר קמפינג באזור האגם בפארק (תמורת תשלום נוסף). האתר מספק מי שתייה, מקלחות חמות ומסעדות. אין צורך באוהל בד"כ. האתר הוא "אתר חורף", כלומר שעונת הטיפוס המועדפת היא בין אוקטובר למרץ, אך ניתן לטפס בבוקר ובערב בקיץ. במהלך החורף, אפשר לישון בשק"ש טוב בחוץ, אך יש להצטייד בבגדים חמים. למידע נוסף:

http://timna-park.co.il/heb_timna.html

הטיפוס מותר בצוקים ממערב לעמודי שלמה (בין 6-7 במפה), ובאזור "המערה" (9) ממזרח לעמודים. העמודים עצמם אסורים לטיפוס מאחר ואנשים עוברים מתחתם ומאחר והם אתר ארכיאולוגי. יש לאשר טיפוס באזורים אחרים עם הנהלת הפארק.

הסלע במקטעים שנפתחו עד עכשיו (בגוש עמודי שלמה) הוא אבן חול אדומה רכה. במקומות מסוימים הסלע "אפוי" עם פטינה כהה שהיא קשה יותר. יש חריצים אנכיים רבים המתאימים לטיפוס יותר מהסלע שסביבם וניתנים לאבטחה, ונפתחו מסלולים מבולטים על פייסים וסלבים. במקומות אחרים הסלע לא מתאים לטיפוס מאחר והוא רך ומתפורר מדי. הבלליה יצרה בסלע צורות כמו כיסים וטאפוני שנראים כמו נרות שנמסו. ישנם כמה קניונים קצרים באזור העמודים.

גובה המצוקים מגיע כנראה ל-50 מטר. המסלולים שנפתחו עד עכשיו הם נמוכים יותר ומגיעים ל-15 עד 30 מטרים.

מי שטיפס בואדי ראם בירדן יגלה שהסלע כאן רך יותר, והמסלולים שנפתחו עד עכשיו הם מסלולי פיץ' אחד. זה מאפשר להביא את רוב המסלולים לרמת נקיון גבוהה ע"י ניקוי בגלישה, כפי שכבר נעשה בחלק גדול מהמסלולים, אך חלקם דורש עדיין ניקוי. האתר בתמנע הוא אתר טיפוס ספורטיבי על אבן חול, אך בנוסף ישנם מסלולים מסורתיים רבים. מסלולים שניתן להוביל בטיפוס מסורתי לא יבולטו.

חשוב לנקות מסלולים חדשים בגלישה מלמעלה. לא כדאי לטפס מסלולים חדשים ON-SIGHT לפני ניקוי! רוב המצוקים פונים דרומה או מזרחה, ולכן הם מקבלים הרבה שמש באמצע היום, חוץ מהבולדר הנשען. יש אפשרויות רבות לבולדרינג בפארק. נפתחו בעיות בולדרינג ליד הסקטורים לטיפוס (אזורים 5, 7, 9 במפה) והן מופיעות בהמשך המדריך.

אזור עמודי שלמה והאגם

7. עמודי שלמה	1. לשער הכניסה לפארק והמשרדים
8. בולדר	2. כביש גישה לאתר הקשתות
9. כניסה לקניון – אזור המערה, מסלולים 18-27	3. "גבעת העבדים"
10. "האי"	4. חניון עמודי שלמה
11. פילר	5. מצוק עמודי שלמה מערב – מסלולים 1-17
12. אגם וקמפינג	6. ערוץ עלייה/ירידה

התמצאות:

לאחר הפנייה לתמנע מכביש 90, מגיעים לכניסה לפארק תוך כמה דקות. הכביש הפנימי בפארק (1 בתצ"א) מקיף את גבעות הגרניט שבמרכז הפארק, והפנייה שמאלה לעמודי שלמה משולטת. אם פונים כאן, מגיעים לחנייה של עמודי שלמה (4 בתצ"א), לטיפוס בכל הסטורים שנפתחו עד עכשיו. אם ממשיכים ישר במקום לפנות לעמודים, מגיעים לאזור האגם, המסעדות ולאחר הקמפינג (12) (זהירות- הכביש משובש). מכאן אפשר להגיע ברכב לסקטור המערה ופארק האתגרים.

מחניית העמודים אפשר לראות את העמודים הסמוכים. אזור טיפוס אחד (עמודי שלמה מערב, 6-7) נמצא שמאלה (מערבית) לעמודים והאזור השני ("המערה", 9) נמצא מימין ורחוק יותר. בדרך לאזור המערה בקצה המזרחי של מצוק העמודים, ישנו בולדר ענק (8) וקצת לפני הקניון הקטן שבו נמצאת המערה פרוס ברזנט על הקיר – זה אזור "פארק האתגרים", שבו יש פעילויות לקבוצות כמו אומגה.

ציוד טיפוס

השימוש בקסדה חשוב יותר כאן מאשר באתרים אחרים, וזה תנאי לכניסה לטיפוס בפארק. כולם צריכים להשתמש בקסדות במהלך הטיפוס והשהייה בקרבת הצוקים. חבל 60 מטר מספיק לרוב או כל המסלולים באתר.

הציוד המומלץ למסלולים מסורתיים – רוקים וקאמים (SLCD'S כמו פרנדים או קמלוטים) בכל הגדלים. ציוד זה מספיק בד"כ. למי שמשתמש בהקסים, הם מומלצים כאן. גם טריקמים מומלצים על ידי היצרן לסלע רך. במסלולים מסורתיים עדיף להשתמש בראנרים אלפיינים (ראנרים ארוכים מסלינגים), מאשר בראנרים ספורטיביים. הראנרים הארוכים מפחיתים שלפת עגינות. קחו ראנרים ספורטיביים למסלולים המבולטים. ברוב המסלולים המסורתיים אין צורך בסלינגים, אבל רצוי לקחת כמה במיוחד במסלולים ללא תחנה מבולטת בסופם.

סוג הסלע ואופי הטיפוס כאן קורעים את הידיים, במיוחד במסלולים המסורתיים לכן רצוי להשתמש בטייפ לפני הטיפוס. מומלץ גם ללבוש בגדים ארוכים.

בגלל הסלע הרך כדאי ליתר ביטחון לשים יותר עגינות, ולעגון עמוק יותר מהרגיל בתוך חריצים כך שהעגינות לא יישענו על קצוות החריץ.

לבודדריסטים – הביאו מזרון.

אין צורך במגנזיום, הסלע ממילא מחוספס. השימוש במגנזיום משאיר כתמים לבנים מכוערים על הסלע.

מצוק עמודי שלמה מערב

המצוק נמצא משמאל (מערבית) לעמודי שלמה. רוב המסלולים שנפתחו נמצאים על המצוק הזה. המסלולים כאן הם בגבהים של בין 15-30 מטרים, מסלולי הטיפוס המסורתי מבוססים על סדקים ויש גם מסלולי פייס מבולטים. בימים חמים מומלץ לטפס כאן בבוקר וערב, חוץ מבבולדר הנשען שם מוצל רוב או כל היום. הגעה: מחניית עמודי שלמה צאו עם השילוט של המועדון האלפייני בשביל המסומן בבזנטים עם סימון כחול-לבן לכיוון המצוק שמשמאל לעמודי שלמה. שימו לב שיש פיצול בשביל המסומן. למסלולים 1-11A עולים בשביל הימני במרווח בין שני בולדרים. בדרך עוברים באזור הבולדר הנשען והקיר הבדואי, ומגיעים לקטע מצוק עם שלושה מצולעים דמויי פריזמות מופרדות ע"י סדקים, לכל אחת 2 פייסים. מימין (מזרחית) לפריזמה הימנית יש ערוצון תלול, לא נוח לעלייה וירידה. למסלולים 12 ומעלה- שביל שמאלי.

בקצה השמאלי (מערבי) של המצוק יש ערוצון רדוד שני שהוא נתיב עלייה וירידה נוח (אבל ארוך) מהחלק העליון של המצוק. הדרך הקצרה יותר לרדת מהמצוק היא בגלישה מהתחנה של מסלול 14 עבור המסלולים המערביים (12-17). עבור המסלולים המזרחיים, גלישה מתחנה נסתר בסדק בגוש ממערב לפריזמות. תחנה זאת שימושית עבור מסלולים 6-7 בלבד, כי למסלולים 8-11 יש תחנה מבולטת ממילא.

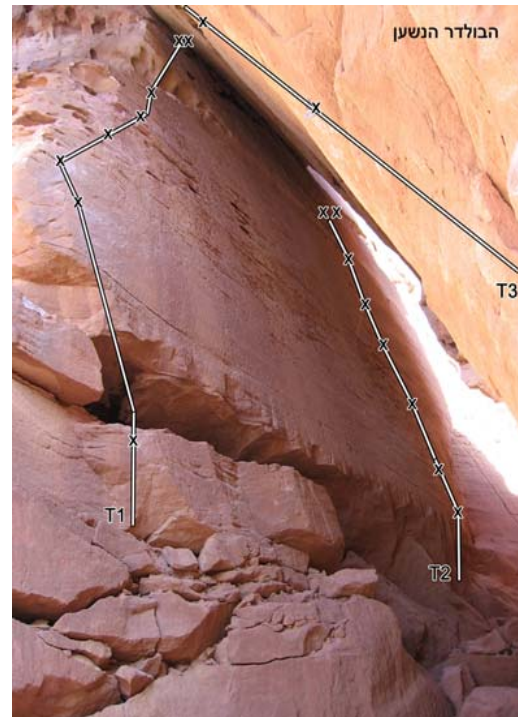
הבולדר הנשען

שלושה מסלולים מיוחדים וטכניים בין הבולדר לקיר, בצל כמעט כל היום, מקום מצוין לשעות החמות.

1. (6B+/C?, ספורטיבי) טיפוס פייס על סלע סביר עם קרוקס בין בולט שני לשלישי. מסלול עם אווירה גדולה, 7 בולטים, 20 מטר, לא טופס נקי עדיין.

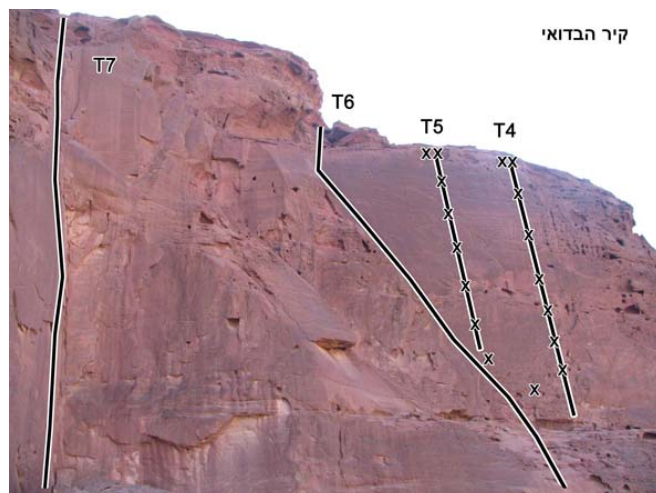
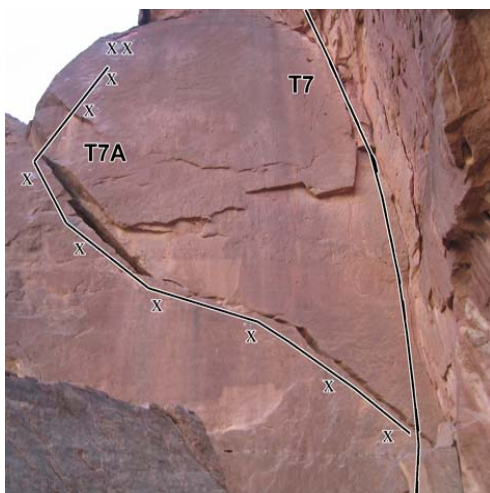
2. (6C+/7A?, ספורטיבי) מסלול "תלת מימדי" אמיתי עם קרוקס בתחילת המסלול. המסלול יפה ומסעיר, הטוב מבין שלושת מסלולי הבולדר. מומלץ. 6 בולטים, 20 מטר, לא טופס נקי עדיין.

3. (7B, ספורטיבי) עופר בלוטרייך. טיפוס בשיפוע שלילי על סלופרים ופינה (הפינה לא בתמונה). זהירות בבולטים ראשונים – סכנת גראונדינג. 7 בולטים, 15 מטר.

קיר הבדואי

בקטע המצוק שבין הבולדר הנשען לפריזמות נפתחו 3-4 מסלולים, שרואים צל עד הצהריים:

4. **Golden Brown** (5C, ספורטיבי) אסף, אודי וטל ניב, פברואר 2006. פייס קצת מתפורר בהתחלה ואז משתפר. הקרוקס לקראת הסוף. 6 בולטים, 20 מטר. בין מסלול 4 ו-5 יש בולט למאבטח.

5. **קינמון** (6B, ספורטיבי) אסף, אודי וטל ניב, פברואר 2006. מסלול פייס יפיפה עם קרוקס לקראת הסוף, מומלץ! 6 בולטים, 20 מטר.

6. **הבדואי** (+4/-5, מסורתי) עופר פישלר ונדן, 2006. סדק טוב וברור. הסלע באיכות טובה והסדק לוקח הכל. אין בולטים בסוף המסלול.

כדי להגיע למסלולים 4-6 עולים ימינה אל המצוק אחרי אזור הבולדר הנשען.

7. **סתם יום של חול** (6A+/6B, טופרופ בלבד) מסלול? עם קטע רקוב באמת, לא מומלץ למרות שהצעדים יפים. המסלול עובר ב-OPEN-BOOK עם ה"פטרייה" באמצע. נפתח מבולדר גדול על מדף מימין לקצה העליון של הערוץ. 30 מטרים. נפתח בטופרופ מפחיד ע"י עופר פישלר ונדן.

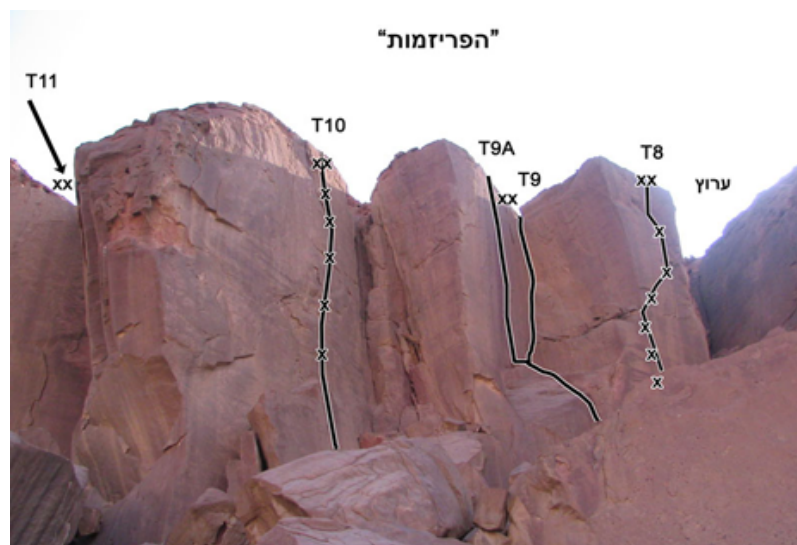
7A. **סודוקו** (6B, ספורטיבי) שמעון ברי. מסלול טוב על בסיס סדק מטר משמאל למסלול 7.

הפריזמות

8. **THE 8PM SHOW** (8A+ ספורטיבי) עופר בלוטרייך 2007. קו קשה על הפייס הימני של פריזמה ימנית. המסלול רץ על בסיס שני סדקים בפייס עם קרוקס במעבר ביניהם. 15 מטר. FIRST ASCENT נעשה בלילה לאור פנסי ראש

9. **שיבא** – (6A, מסורתי) אייל יוסף, נועם וייס ויובל רמאן, 2006. מסלול סדק טוב בין הפריזמה הימנית למרכזית. המסלול מתחיל בסדק יד שעולה למדף. מהמדף טפסו את הסדק הרחב מימין, זה הקרוקס. התחנה המבולטת נמצאת משמאל לסוף המסלול, בין מסלול 1 ל-1A. קחו סט קמלוטים עם דגש על הגדולים, לפחות שני מספר 4 לסדק העליון. 15 מטר.

9A. **פאפיו** (6C+) מסורתי) ז'ניה פפיר ושרון, 2007. מסלול לייבק אמיתי, יפה מאד. מתחיל כמו מסלול 1 עד למדף, משם בלייבק ונעילות על סדק אצבעות/ידיים. הסדק נמצא במרכז הפייס הימני של הפריזמה המרכזית, בסיומו יש תחנת בולטים קצת מימין. המסלול לא בולט כי ניתן לאבטח אותו עם רוקים וקאמים קטנים, אבל קשה לעשות את זה תוך כדי טיפוס לייבק. המסלול לא טופס עדיין על אבני עיגון.

אפשר לפתוח את המסלול בפין-פוינט או בטופרופ לאחר הובלת מסלול 1. גובה המסלול 15 מטר.

10. **נקמתו של אריק** (6C+/7A, ספורטיבי) עופר בלוטרייך. המסלול על הפייס הימני של פריזמה שמאלית. המסלול עובר דרך פלייקים קטנים ומגיע לקרוקס בין בולט אחרון לתחנה. החלק העליון לא נקי לגמרי. כדי לטפס את המסלול צריך קודם כל לעלות בזהירות מדרגת סלע. כ-15 מטר.

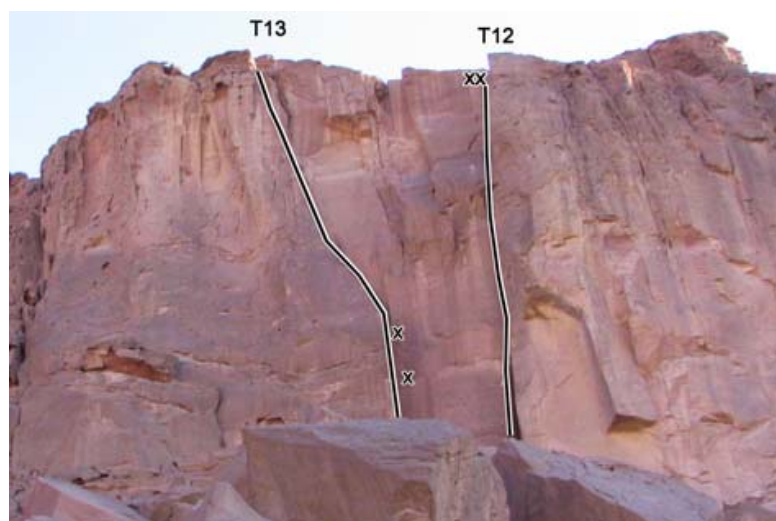
11. (5\4 מסורתי?) ארובה בקצה השמאלי של הפריזמה השמאלית. טופסה בסולו (ע"י דודו יפרח) אך לא נוסתה בהובלה עדיין. תחנה מבולטת בסוף המסלול. 10-15 מטר.
משמאל לפריזמות ישנם מסלולים נוספים עם קטעים של סלע מתפורר ביניהם:

11A. **מטה-מורפוז** (+7B, ספורטיבי) עופר בלוטרייך. מסלול יפיה על הפייס המרכזי שממערב לפריזמות, המסלול מתחיל בפייס וממשיך בסדק דק, מימין לתקרה. 20 מטר.

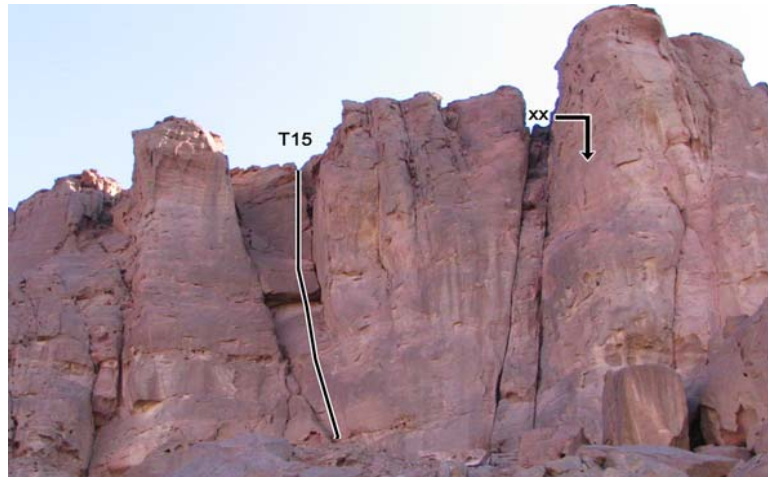

12. **אתיקה** (5C, מסורתי) רז בן-יאיר, יותם אורחן ובוועז סגיר. קו יפה וישר מאד שמתחיל בארובה (ברידג'ינג) וממשיך בOPEN-BOOK/סדק. תחנה מבולטת סוף. המסלול מאובטח היטב, קחו רוקים וקאמים. גובה- 25 מטר.

13. (5C, מעורב) מיכה יניב ואיתי. המסלול מתחיל משמאל לאתיקה (2 בולטים, פרנד בינוני דרוש ביניהם), ממשיך על טאפוני גדול עם סדק מימינו לאבטחה. אין תחנה בסוף המסלול. קחו רוקים ופרנדים קטנים עד בינוניים. גובה מוערך – 20 מטרים.

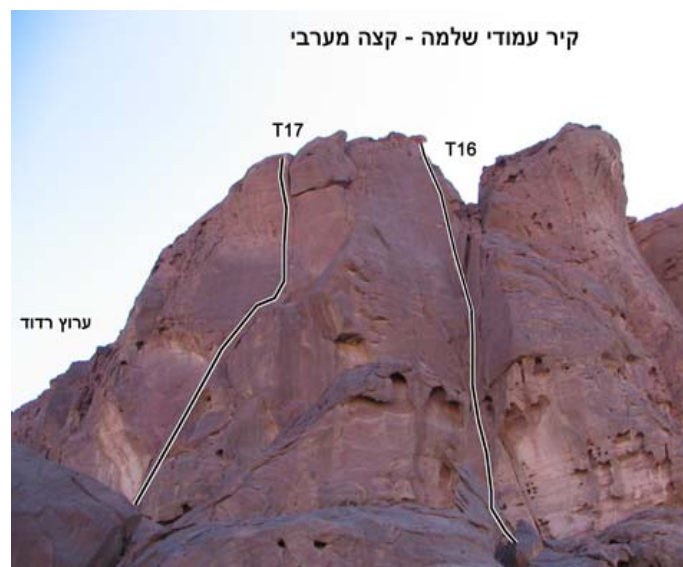

15. (+4, מסורתי) אלעד וניר. ארובה עם שני סדקים, טפסו את הסדק הימני, הטוב מביניהם. 25 מטרים. אין תחנה מבולטת בסוף. קחו רוקים וקאמלוטים עד 2.

16. **למה לא** (6A, מסורתי) דודו יפרח ויותם אורחן. המסלול מתחיל ב- OPEN-BOOK, ממשיך במערכת סדקים וסיום משמאל בסדק אצבעות. הסלע בסדר והקרובס הוא בסדק בסוף המסלול, עם צעדים יפים. אין בולטים בסוף המסלול, צריך לבנות תחנה אחרי שפת מצוק. קחו רוקים וקאמים קטנים ובינוניים.

17. **תומקה** (6B, מסורתי) מסלול טוב ליד הקצה השמאלי של הקיר. המסלול מתחיל בסלאב קל אבל מאובטח גרוע, וממשיך בסדק אצבעות שמתרחב לסדק ידיים/אגרופים. הקטע העליון מאמץ ומאובטח היטב. אין בולטים בסוף. לא הובל נקי עדיין, אלא עם נפילות. קחו רוקים וקאמלוטים בינוניים, מומלץ קאמלוט 4.5 לסיום, או קאמלוט 2 לפני הקרוקס.

המערה ופארק האתגרים

"המערה" נמצאת בקניון קטן עם חלל בין בולדרים. פארק האתגרים הוא המצוק הפונה מזרחה מדרום לקניון ומחוץ לו. הגישה לאזור היא מאזור האגם בדרך עפר (מתאימה לכל רכב) שמגיעה לחניית פארק האתגרים ולפתח קניון המערה. דרך שנייה היא לצאת ברגל מהקצה המזרחי של חניון עמודי שלמה. עוברים בולדר ענקי מלא חורים, ואז קיר עם ברזנט מתוח עליו. הקניון משמאל, עם בולדר גדול ועץ שיטה קטן בפתח, כעשר דקות הליכה מהחנייה. המסלולים שנפתחו נמצאים כמה מטרים בעומק הקניון. באזור פתח הקניון יש בולדרים טובים. המסלולים כאן נכנסים לצל בשעות שונות כי יש כמה מפנים. "המערה" עצמה מוצלת כל היום, מקום טוב לנוח בצהריים.

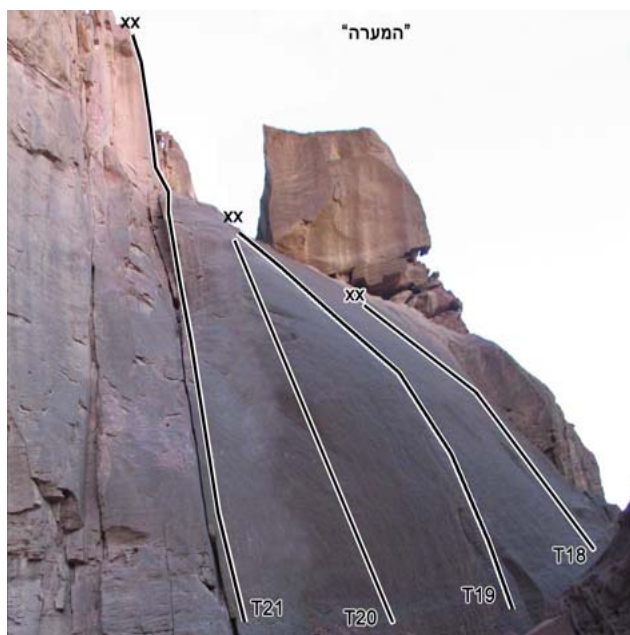
18. **קפוצ'ינו** (5B/C, ספורטיבי) אודי, אסף וטל ניב, פברואר 2006. הקל מבין 3 מסלולים מבולטים על הסלאב השחור מימין לסדק של מסלול 21, מסלול מומלץ על סלע טוב. מאמצע המסלול יש סדק טוב מימין. גובה: 15-20 מטר, 6 בולטים.

19. **קורטאדו** (6B/6B+, ספורטיבי) אודי, אסף וטל ניב, פברואר 2006. המסלול האמצעי בסלאב, מסלול טכני עקבי על אחיזות קטנות עם היי-סטפינג. 20 מטר, 8 בולטים.

20. **טורקי קטן** (6A+/6B, ספורטיבי) מיכל ומור 2006. עוד מסלול טכני עקבי על אחיזות קטנות עם היי-סטפינג. 20 מטר, 7 בולטים.

21. **יום כתום** (5C, מסורתי) רז בן-יאיר ואלון גורן, 2001. מסלול סדק יפה וברור על סלע שחור מוביל למדף. ממשיכים למעלה לתחנה מבולטת וגולשים (יש גם דרך לירידה רגלית). המסלול לא נקי לגמרי. זהירות מערמת הבולדרים מימין! קחו רוקים וקאמים. כדי לפתוח טופרופ מהתחנה צריך הארכה של מטר וחצי מעבר לפינה חדה. 25-30 מטרים.

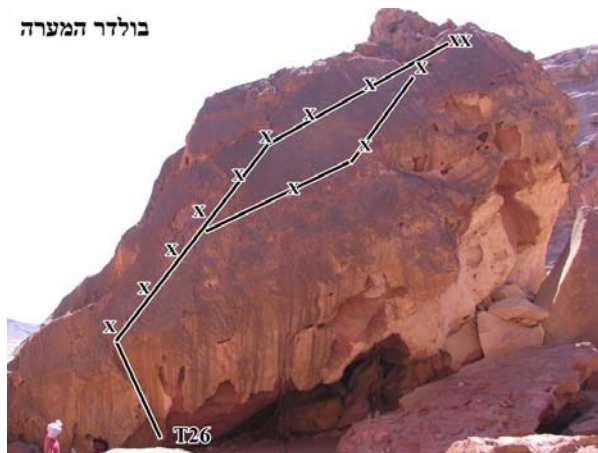
בין הסדק של מסלול 21 לסדק משמאל לו יש עוד קו שנוקה, מתחיל על סלאב, עובר גגון חולי (קרוקס) לתחנה של מסלול 21. בינתיים טופס בטופ, הדרוג 6B או 6A. כמו 21, צריך הארכה מהתחנה.

ארבעה מסלולים מבולטים (שלושה מתנקזים לתחנה אחת) נפתחו על הבולדר ממול למסלולים 18-21. מסלול 25 (השמאלי) הוא: **God of asshole** – 6A/5C עם הקלפה ראשונה גבוהה- סטיק קליפ. זהירות על התחת. נפתח ע"י אייל יוסף, נועם וייס, יובל רמאן. שלושת הימניים (22-24) מסלולי סלאב על מיקרו-אחיזות.

25A. (7A? ספורטיבי) משמאל למסלול 25, לא בתמונה וללא FIRST ASCENT. ההתחלה מוסתרת ע"י בולדר.

26. **הקרוקס בירידה** (5B, 6A ספורטיבי) יותם, מקס ודודו יפרח, מרץ 2007. על הצד המערבי של אותו בולדר מסלול אלכסוני עם שתי גרסאות, העליונה קשה יותר. הפיצול אחרי בולט רביעי. הקו העליון עובר מתחת לבולטים. 20 מטר לתחנה.

27. **איים על פיים** (7A+, ספורטיבי) עופר בלוטרייך, 2007. מסלול פייס יפה על הקיר השחור שמחוץ לקניון המערה מדרום. קרוקס עדין באמצע המסלול. 15 מטר, 6 בולטים. **אסור לטפס על הפיים משמאל למסלול! יש שם ציורי קיר, וקשה לראות אותם כשהפיים בשמש**

28. (5B, ספורטיבי) **KING SALOMON** מסלול ארוך ומלוכלך שעבר ניקיון ובולט. ב-2001 רז בן יאיר ויאיר האן טיפסו גירסה של המסלול הזה (קצת מימין לקו הבולטים) בהובלה על אבני עיגון ובשני פיצ'ים. בתחנה באמצע המצוק היה פרנד וטריקם קטן שמישהו השאיר ונטש... הגרסה ההיא קיבלה את השם קראנצ'י. הערכת גובה - כנראה 25 או 30 מטר. 10 בולטים.

תמנע BOULDERING

בעיות הבולדרינג בתמנע נמצאות בשני אזורים: 1. אזור המערה.

2. אזור חניון עמודי שלמה.

רמת הבעיות תסומן ללא דירוגים מספריים אלא בעזרת כוכביות (כוכבית אחת עד חמש כוכביות) מהקל אל הקשה.

המערה

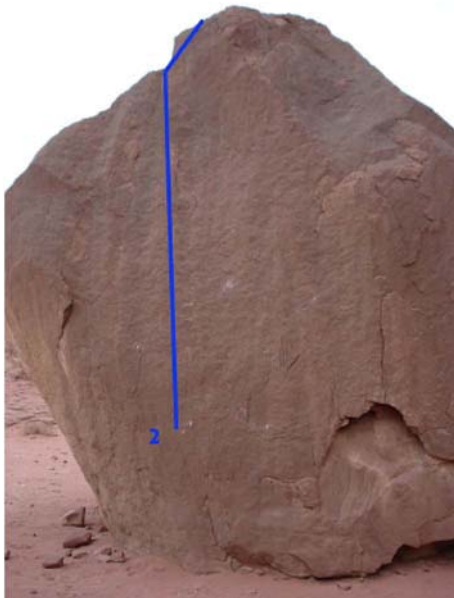
1.

הבעיה מתחילה בתחתית הארט
החלק השמאלי של הבולדר
וממשיכה למעלה וימינה דרך
השפה של הבולדר.

2.

הבעיה מתחילה בקרימפ גדול ואנכי וממשיכה ישר
למעלה.

3.

הבעיה מתחילה בישיבה מהחלק
התחתון השמאלי של הבולדר ומשם
ממשיכים דרך המדף והפינה
השמאלית למעלה.

4. פרויקט - מתחיל במדף הגדול

5. הבעיה מתחילה באחיזת אנדר גדולה שממנה עולים ישר למעלה.

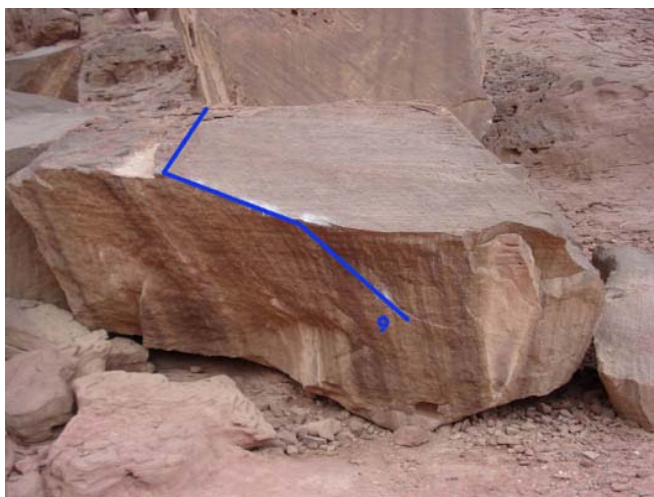
6. פרויקט - מתחיל בג'אג אנדר גדול

7. עולים ישר למעלה.

8.
מתחילים בג'אג גדול בתוך הגג
וממשיכים שמאלה דרך הגג
והשפה של הבולדר.

9.
הבעיה מתחילה בישיבה מהמדף
הקטן וממשיכה למעלה
ושמאלה דרך השפה של
הבולדר עד לשבר ומשם
למעלה.

10.
הבעיה מתחילה באחיזה
משולשת ועולה ישר למעלה.

11.

הבעיה מתחילה מהמדרגה השנייה ועולה ישר למעלה דרך הארט.

11A.

הבעיה מתחילה במדרגה הראשונה ואחזות אנדר כמטר וחצי מימין לארט ועולה ישר למעלה דרך הארט.

12.

הבעיה מתחילה בג'אמפ סטארט מאחיזה גדולה ליד ימין שמאלה לג'אג גדול ומשם ישר למעלה.

חנוון עמודי שלמה

*בעיות 13-15 נמצאות על שני בולדרים שנמצאים כ- 50 מטר מהחנוון לכיוון עמודי שלמה.

13.

הבעיה מתחילה בישיבה
ממדף קטן ועולה למעלה
דרך מדפים גדולים.

14.

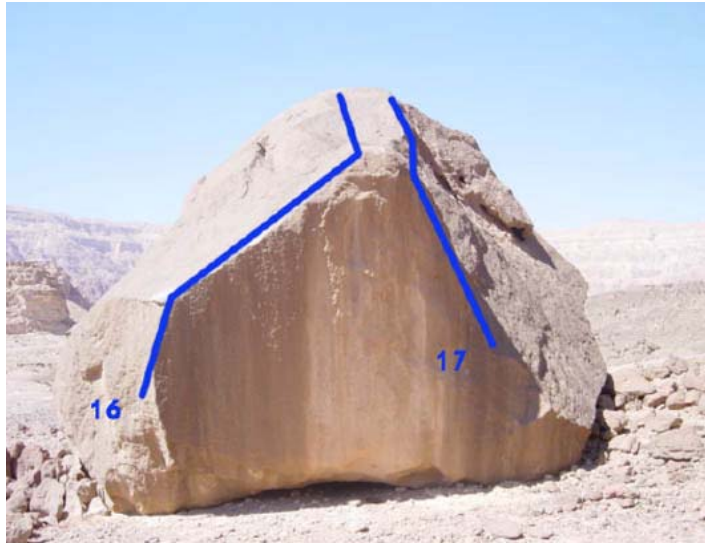
הבעיה בישיבה ממדף
ועולה למעלה דרך
הטופה.

15.

הבעיה מתחילה במדף קטן ועולה ישר למעלה דרך
הקרימפים בפייס.

*הבולדר נמצא כ- 2 דקות הליכה על השביל הכחול-לבן שמוביל מחניון עמודי שלמה לכיוון מסלולי הטיפוס.

16. ★★

הבעיה מתחילה בשיבה משני קרימפים קטנים בחלק השמאלי התחתון וממשיכה דרך השפה למעלה וימינה.

17. ★

הבעיה מתחילה באחיזה שקועה גדולה ועולה ישר למעלה.

*בעיות 18-19 נמצאות מזרחית לבעיות 17-18 בין בלאגן הבולדרים ניתן לראות די בבירור את הבעיות.

18. ★★

הבעיה מתחילה בשיבה מהחלק התחתון של הטופה ועולה דרך שני צידי הטופה ישר למעלה.

19. פרויקט